

AFASI | **nr4**
POSTEN | 2018

**Den som vet hvor
skoen trykker** *side 10*

Sommerminner fra Aurskog-
Høland Afasiforening *side 20*

**Vanskelig å prate,
smile eller løfte?**

Det kan være hjerneslag *side 16*

ALFES

DET NYESTE INNEN ELEKTRISK DROPP-FOT ORTOSE

NYHET

ALFES Fotløftsystem er utviklet for å hjelpe deg som har dropp-fot til å gå mer naturlig og stabilt, med bedret selvtillit og trygghet. Den avanserte ALFES-teknologien gir små, elektriske impulser til nerver og muskler for å løfte foten, slik at man får økt mobilitet og en bedre gange. ALFES kan også benyttes til passiv trening mens du sitter eller ligger.

- Oppladbart batteri, trenger ikke byttes. Ny batteriteknologi.
- Systemet leser underlaget og tilpasser seg deretter.
- Fungerer uten sensor i skoen.
- Styres med en enkel liten fjernkontroll.
- Ingen løse elektroder.
- Løfter foten like mye med mindre strøm og gir derfor mindre ubehag.
- Er tilnærmet usynlig under vanlige klær.
- Enkel å plassere riktig på benet.
- Lett og ta av og på.

Ønsker du å prøve ALFES, ta kontakt med ditt ortopediske verksted eller Alfimed på telefon 31 29 68 86 eller info@alfimed.no

alfimed

Alfimed AS
Slemmestadveien 45
3470 Slemmestad
www.alfimed.no

Ansvarlig utgiver:
Afasiforbundet i Norge
Torggata 10
0181 Oslo

Tlf: 22 42 86 44
E-post: afasi@afasi.no
www.afasi.no

Kontortid:
Mandag – fredag
kl. 09.00 – 15.00

Endring av adresse?
Ta kontakt med
Afasiforbundet på
telefon eller epost.

Forbundsstyret:
Hogne Jensen – leder
Inghild Bjørgestad
– nestleder

Styremedlemmer:
Trond Børseth
Sigrid Helene Lund
Eivind Dybendal

Redaktør:
Annika N. de Leon

Annonser, layout
og produksjon
Cox Oslo AS
Kongensgate 6
0153 Oslo
www.cox.no
Tlf. 22 59 90 07

Forsidefoto:
Shutterstock

Innhold

- 4** Forbundslederen har ordet

- 5** Barn som pårørende

- 6** Nordisk Afasidag

- 8** Slagkraftig samarbeid

- 10** Den som vet hvor skoen trykker

- 14** Velkommen til kurs og landsmøtehelg 2019

- 15** Språk og følelser hos barn

- 16** Hjerneslagskampanjen

- 18** Afasi med tråd og nål

- 20** Sommerminner fra Aurskog-Høland Afasiforening

- 21** Kommunikasjons-plakat

- 22** Cognita - om digitale kommunikasjons hjelpemidler

- 26** Prøv en annonse i Afasiposten

- 27** Afasi? Hva er det?

- 28** Afasipostens kryssord

- 30** Lokalforeninger og kontaktpersoner

Forbundsleder
Hogne Jensen

«Gi dere selv en klapp på skulderen og gå inn i høytiden og et nytt år med et smil om munnen»

Jeg vil vie årets siste leder til å snakke om samarbeid, muligheter og mine visjoner for denne fantastiske organisasjonen. Mye har skjedd i løpet av 2018 som jeg har stor tro på vil være med å gjøre oss bedre rustet for framtiden. På sentralt plan har vi etter gode samtaler med de andre organisasjonene som jobber med hjerneslag i Norge greid å danne Slagforum. Et lederforum der organisasjonene vil ha mulighet til å koordinere interessepolitikk og aktivitet inn mot myndighetene og andre relevante aktører.

Samarbeid opplever jeg sjeldent som noe negativt og jeg har tro på at denne nye arenaen for dialog vil gjøre oss bedre rustet til å møte framtiden og være mer effektiv i arbeidet vi gjør

for våre medlemmer og for en bedre afasihverdag. Når vi taler med en samlet stemme og med støtte fra organisasjoner på samme område som oss er jeg sikker på at vi vil få satt afasi på dagsordenen enda oftere enn vi får til i dag. Vi kan spille hverandre gode og på denne måten jobbe for de samme målene.

Også på lokalt plan skjer det mye. Flere og flere lokalforeninger tar i bruk Extra-Ekspress og senest i midten av november fikk våre lokalforeninger tildelt 3 nye prosjekter. Gratulerer så mye til dem. Vi håper det kan være en inspirasjon for andre foreninger som lurar på om de skal søke selv. Det er en positiv nyhet å få før jul og en fantastisk julegave til foreningene som har lykket med søknadene sine. Jeg håper

dette kan være en inspirasjon og gi ny vind i seilene til lokalforeninger som lurar litt på veien videre.

Innsatsen dere gjør er ikke glemt. Dere er gledesspredere, en positiv innflytelse i utallige liv og et sant eksempel på det høytiden handler om, omtanke og nestekjærlighet. Jeg kunne ikke fått en bedre julegave selv enn opplevelsen av at andre som brenner for det samme som meg lykkes. Så ta dere tid nå før nyåret setter inn og se dere rundt. Se på de menneskene dere er med på å endre livene til. Se på den aktiviteten, den gleden og det engasjementet dere skaper med å være den dere er. Gi dere selv en klapp på skulderen og gå inn i høytiden og et nytt år med et smil om munnen.

Jeg ønsker dere alle en fantastisk feiring og et godt nytt år når den tid kommer.

Foto: Getty Images

Barn som pårørende

Har du et barn eller kjenner du et barn som er pårørende? Begrepet «barn som pårørende» brukes om barn og unge under 18 år som har et søsken, en forelder eller annen nær omsorgsperson som blir syk eller skadet.

Fra 1. januar 2018 ble rettighetene til barn som er pårørende styrket. Nå har helsepersonell plikt til å hjelpe deg til å ivareta barnet. Det betyr at de sammen med deg skal arbeide for at barnet får den oppfølgingen han eller hun trenger. Det kan for eksempel være å gi barnet alderstilpasset informasjon om afasi.

Noen ganger er det ikke lett å vite hva man skal si. «Snakke-

tøyet» er en nettside med verktøy man kan bruke i samtale med barn som er pårørende. Den inneholder konkrete eksempler på hva man kan si og hvordan man kan tilrettelegge for en god samtale. «Snakketøyet» er utviklet for helsepersonell og andre som omgås barnet, for eksempel lærere eller fotballtreneren, men det er også nyttig informasjon der for andre.

Aktuelle nettsider

Pårørendesenteret:
[www.paroendesenteret.no/
tips-råd/barn-unge](http://www.paroendesenteret.no/tips-råd/barn-unge)

Snakketøyet:
www.snakketoyet.no

BarnsBeste, Nasjonalt kompetansenettverk for barn som pårørende:
[www.sshf.no/helsefaglig/
kompetansetjenester/
barnsbeste](http://www.sshf.no/helsefaglig/kompetansetjenester/barnsbeste)

Nordisk Afasidag

10. oktober er en spesiell dag for mange som kjemper for afasisaken. Da markeres afasi i Norden, og Afasiforbundet i Norge er intet unntak. Både forbundet og lokalforeninger mange steder i landet er med på å markere afasisaken.

■ Av Annika N. de Leon

Dagen brukes til å spre bevissthet om afasi. Noen organiserer stand på kjøpesentre, bibliotek eller sykehus. Noen deler ut brosjyrer og materiell og noen driver likepersonsarbeid på dagen. Afasiforbundet fikk anledning til å drive informasjonsarbeid på Sunnaas sykehus. Her stod vi på stand sammen med dyktige fagfolk, både logoped og leger. En av logopedene fra Sunnaas viste seg å være ekspert på svelesteking (hun var jo tross alt fra Vestlandet), så da vi brukte dette som lokkemat, var det ikke vanskelig å få aktivitet rundt standen! Vi fikk formidlet mye informasjon om afasi, og Sunnaas hadde stelt i stand afasi-quiz MED premie.

Politikere tar grep

Vi brukte også denne dagen til å uttrykke vår glede over at det i Statsbudsjettet for 2019 kommer frem at regjeringen vil starte et arbeid for å tydeligere definere roller og ansvar for logopedtjenester innen habiliterings- og rehabiliteringsfeltet

og at det skal legges vekt på hvor viktig rask tilgang til logoped er etter sykdom. Afasiforbundet har de siste par årene brukt en del tid og ressurser på interessepolitikk, og da er det fantastisk å merke at det gir resultater. Vårt fokusområde har vært å kartlegge logopeddekningen rundt om i Norges kommuner og påvirke beslutningsmyndigheter til å

gjøre noe med den urettferdige situasjonen der de som bor på «rett» sted i landet, er de som får hjelp. Det kan ikke fortsette slik, og vi har bedt politikerne om å ta grep. Dette viser at det nytter å stå på barrikadene å kjempe for afasi-saken! Nå gjelder det å følge opp, og det blir spennende å se politikernes plan for hvordan dette skal gjøres.

Afasiforeningen i Trøndelag med Nils Magne Røstum, klar til å drive viktig informasjonsarbeid.

Afasiforbundet markerer Nordisk afasidag med dyktige fagfolk på Sunnaas Sykehus Hedda Døli (v), Annika N. de Leon, Hege Prag Øra og Marianne Brodin

Takk!

Vi setter stor pris på at foreningene rundt om i landet bruker tiden sin på å markere denne viktige dagen. Det mangler kunnskap om afasi, og denne kunnskapen er viktig for å møte personer med afasi på en god måte. Nå er det ett år til neste afasidag, men kanskje man allerede kan begynne å tenke på hvordan man kan markere dagen i 2019?

Her mangler verken materiell eller godt humør. Morten Dagsland og Sigrid H. Lund fra Haugesund og omegn Afasiforening.

Fra venstre: Marita Lysstad Bjerke LHL Hjerneslag, Hogne Jensen Afasiforbundet, Tommy Skar LHL Hjerneslag, Marianne Bodin Afasiforbundet, Magnar Aukrust Norsk forening for slagrammede og Roger Amundsen Landsforeningen for slagrammede. Foran: Hilde Andresen Landsforeningen for slagrammede.

Slagkraftig samarbeid

I Norge er vi fire brukerorganisasjoner for slagrammede og pårørende. Nå dannet vi Slagforum for å gjøre det enklere for helsemyndigheter og helsepersonell å forholde seg til at vi er flere aktører som representerer samme grupper. Heretter skal de som ønsker kontakt med oss som brukerorganisasjoner kunne ta kontakt med Slagforum, så skal vi selv sørge for koordineringen oss i mellom.

■ Av Tommy Skar, Foto Roger Amundsen.

“ *Selv om vi er forskjellige, har vi det viktigste felles: Hensynet til slagrammede og pårørende.* ”

Gjennom to møter har vi drøftet situasjonen på hjerneslagområdet. Selv om vi er forskjellige, har vi det viktigste felles: Hensynet til slagrammede og pårørende. Den er overordnet alt annet. Deres interesser er tjent med at vi samarbeider tettere enn i dag, og det er det vi nå skal gjøre gjennom dette forumet.

Som samarbeidsmodell har vi valgt et forum som skal møtes til et større arbeids- og beslutningsmøte to ganger i året med to representanter fra hver organisasjon. Lederskapet skal gå på omgang for to år av gangen. Forumet styres etter konsensusprinsippet. Mellom halvårlige møter koordineres aktiviteter som man blir enige om skal være felles eller interessepolitisk arbeid, gjennom kontakt på e-post, telefon eller adhoc-møter.

Organisasjonene fortsetter som selvstendige organisasjoner med egne medlemmer, aktiviteter og informasjon.

I første omgang tenker vi å avgi felles høringsuttalelse til pakkeforløp hjerneslag fase 2, jobbe felles med utvalgte interessepolitiske saker – slik som bedre rehabiliteringstilbud for slagrammede – bidra til å videreføre Helsedirektoratets symptomkampanje Prate, Smile, Løfte og ha noen større felles markeringer og arrangementer.

Noen aktuelle kampsaker framover blir:

- Øke kunnskapen om symptomer på hjerneslag
- Bedre og mer helhetlig informasjon til slagrammede og pårørende
- Styrke rehabiliteringstilbudet for slagrammede i spesialisthelsetjenesten og i kommunene
- Styrke oppfølgingstilbudet for slagrammede og pårørende i kommunene

Samarbeidet starter med en felles studietur sammen med Helsedirektoratet og Frank Becker, klinikkoverlege ved Sunnaas sykehus, til Danmark

for å se på hva som fungerer bra i dansk slagrehabilitering og hva som eventuelt kan overføres til Norge.

Landsforeningen for slagrammede (LFS) har sin organisasjonstilhørighet i Norges Handikapforbund (NHF), mens LHL Hjerneslag – som er en del av LHL – Afasiforbundet i Norge og Norsk forening for slagrammede (NFS) er alle tre medlemmer i Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO). Samtlige fire organisasjoner er medlemmer i Hjerneverket.

Artikkelen er en pressemelding fra organisasjonene på verdens slagdag 29. oktober.

Selv om alvorlige temaer ble diskutert på likepersonskonferansen, var det også rom for en god latter.

Den som vet hvor skoen trykker

Et medmenneske, en i samme båt, en støttespiller, en som vet hvor skoen trykker, en som vet at livet kan være vanskelig. Det er mange måter å beskrive en likeperson på, men det som er sikkert og visst er at likepersoner har en stor betydning for mennesker som er i krevende livssituasjoner.

■ Av Annika N. de Leon

En likeperson er en som har gjort seg noen erfaringer, lært av de erfaringene og som ønsker å bruke disse til å hjelpe andre. Mange foreninger har en likepersoner, nettopp fordi det ofte kan være givende for folk som har det vanskelig å komme i kontakt med noen som har vært «i samme båt» som en selv.

Afasiforbundet har også likepersoner rundt om i foreningene. Og det er vi glad for. Afasiforbundets administrasjon mottar telefoner fra folk som ønsker informasjon om ulike temaer, for eksempel rettigheter. Men noen ringer også inn for å prate. De føler seg alene. Ensomme. Frustrerte over hvordan livet tok en annen retning enn det de tenkte seg.

Hva skal de gjøre nå? Hvordan takler man denne nye hverdagen? Venner har forsvunnet. Ting er ikke som før... Vi prøver å hjelpe til så godt vi kan. Og for noen hjelper det litt. Det som imidlertid er fordelene med likepersoner er at likepersoner kanskje har kjent litt på de samme tankene og følelsene som den personen som har det vanskelig. Og

derfor har likepersonen bedre forutsetninger for å vise forståelse. Det er jo dette som er likepersonens styrke.

Likepersonskonferanse

Helgen 5. – 7. oktober organiserte Afasiforbundet og likepersonsutvalget en likepersonskonferanse på Gardermoen. Det er viktig å ta vare på de likepersonene vi allerede har, samtidig som det er viktig å rekruttere nye. Vi er utrolig glade for det fantastiske oppmøtet. Hele 18 foreninger var representert på konferansen! Det tolker vi som at engasjementet er stort. Forbundet og likepersonsutvalget samarbeidet om å organisere konferansen og vi setter stor pris på de flinke foredragsholderne som stilte opp. Helgens program bestod av motivasjonsinnlegg, innføring i hva en likeperson er, ulike måter å drive likepersonsarbeid på, hvilke egenskaper en likeperson bør ha, utfordringer som kan oppstå og organisering av likepersonsordningen. Vi fikk høre om personlige

Eivind Dybendal (v) og Morten Dagland koser seg under middagen.

erfaringer rundt det å være likeperson, og også om det å bli pårørende. Vi fikk også mange nyttige tips og råd om hvordan man kan legge til rette for kommunikasjon med personer som har afasi.

Det var ulike grunner til oppmøtet på helgens konferanse. Noen av deltakerne har vært likepersoner en god stund og ønsket kunnskapspåfyll og inspirasjon, andre har aldri vært

likepersoner tidligere og ønsket informasjon om hva dette var for noe. Likevel hadde alle noe til felles – Et ønske om å bruke sin erfaring til å hjelpe andre. For det er nettopp det likepersoner gjør. De stiller opp for andre som har det vanskelig.

En likeperson

En likeperson er en som lytter og viser interesse, det er en som støtter og tar initiativ, det er en som viser omsorg og gir trygghet. Når afasien rammer snus livet på hodet for mange og utfordrende tanker og følelser opptar sinnet. Dette gjelder både for de som får afasi, men også pårørende. Man kan miste kontakt med nettverket sitt og isolere seg. Da kan det være likepersonens rolle å for eksempel invitere vedkommende til et foreningsmøte som personen ellers ikke ville blitt med på. I sosiale sammenhenger kan likepersonen være den som inkluderer, den som gir et klapp på skulderen, setter seg ved side av personen og kanskje introduserer han/henne til resten av gruppa slik at det blir litt lettere for vedkommende å bli en del

I tillegg til å høre på foredrag, fikk deltakerne også prøve seg på rollespill. Her får Bernt Olaf Ørsnes (venstre) og Eivind Dybendal prøve seg. «Hvordan møte en person som har det vanskelig og søker hjelp».

Kongsvinger med Rune Monsen (v) og Vidar Hoel, og Sør-Varanger med Nina Arnesen og Elise Johansen er gode og mette etter konferansemiddagen.

av det sosiale fellesskapet. Man sier at «like hjelper like». Har man som likeperson gått gjennom noe av det samme selv, kan det være en hjelp å fortelle om hvordan man selv møtte sine utfordringer. Det å høre at andre har gått gjennom noen av de samme tingene kan være med på å redusere følelsen av ensomhet. Det å få snakke med andre mennesker som har klart å innrette seg eller finne gode måter å møte hverdagen på, gjør at man kanskje selv kan få øye på muligheter som man umiddelbart ikke så.

Når det kommer til afasi, er det mange som ikke vet hva det er før man selv eller noen du er glad i rammes. Og når man vet lite om afasi fra før, samtidig med at hele livet plutselig snus på hodet, er det neimen ikke sikkert man vet hva man har behov for og hvor man kan skaffe seg informasjon og hjelp.

Dette er noe likepersoner kan hjelpe til med. Hvor kan man henvende seg for hjelp og informasjon. Å sitte alene med vanskelige tanker og følelser, kan gjøre deg til verdensmester i grubling, og det er lett å tenke at man er den eneste som tenker og føler som man gjør. For eksempel «*Dette var ikke det livet jeg så for meg*», «*Jeg er sliten*», «*Er jeg en dårlig person fordi jeg tenker og føler som jeg gjør?*». Kanskje man trenger profesjonell hjelp. Kanskje kan det være noe hjelp å vite at man ikke er alene disse tankene og følelsene.

Det er viktig å vite at likepersoner ikke er overmennesker. Likepersoner kan ikke alt. De trenger ikke å kunne alt om rettigheter, paragrafer og forskrifter. De skal heller ikke innta rollen som fagperson. Men likepersoner vet kanskje hvor man skal henvise videre.

Stort behov for likepersoner

Det er kjempeviktig for forbundet og avgjørende for den som tar kontakt og har fått afasi eller blitt pårørende å ha tilgang til personer lokalt, som har erfaring med noen av de samme vanskene.

Afasiforbundet gjorde en undersøkelse i 2017 der vi kartla logopeddekningen i utvalgte kommuner i Norge. Resultatene var hårreisende, med altfor dårlig dekning i mange kommuner. Det var store forskjeller mellom kommunene. I tillegg var det veldig lite kunnskap om afasi der ute. Manglende kunnskap gjorde at det var svært vanskelig å komme frem til rett sted og rett person. Dette var utrolig frustrerende, og tenk på hvor frustrerende dette da kan være for afasirammede eller slitne pårørende som skal prøve å nå frem i systemet. Denne mangelen på kunnskap gjør at

“ Det viktigste for å gjøre en god jobb som likeperson er engasjement og medmenneskelighet. ”

mange afasirammede og pårørende faller utenfor og isolerer nettopp på grunn av svikt fra det offentlige som ikke fanger dem opp når de skrives ut fra sykehuset. Derfor er det ENDA viktigere med engasjerte likepersoner som kan fange opp disse personene og tilby dem tiden sin og et sosialt felleskap i foreningen.

I tillegg til å være kjempeviktig for personer som rammes er også likepersoner en viktig ressurs for Afasiforbundet. Likepersoner har direkte kontakt med medlemmene. De har ekte og inngående kunnskap om situasjonen rundt om i kommunene. Dette er verdifull kunnskap som jo for eksempel kan brukes i interessepolitisk arbeid. Vi ønsker jo en bedre situasjon for de som er rammet av afasi og deres pårørende og da er likepersoner viktige informasjonskilder for oss om hvordan ting står til rundt omkring.

Hva nå?

Afasiforbundet jobber nå sammen med likepersonsutvalget med å videreutvikle likepersonordningen. Likepersonskonferansen var et skritt i den prosessen. På konferansen fikk deltakerne påfyll, ny kunnskap og inspirasjon. Konferansen ble organisert med finansiering fra ExtraStiftelsen, og som en del av det samme prosjektet skal det utvikles en likepersonspærme.

Denne permen vil også gjøres elektronisk tilgjengelig. Håpet er at både eksisterende og nye likepersoner setter seg inn på permen. På sikt vil det også lages et nettkurs.

Vi er helt avhengig av engasjerte likepersoner, og vi er utrolig glade for at så mange stilte opp på konferansen. Det er mange flere enn de som deltok på konferansen som er likepersoner og som gjør en viktig jobb. Det er også noen av dere som driver med likepersonarbeid uten at man er helt bevisst på det selv. Vi trenger flere som ønsker å engasjere seg i likepersonarbeid, også yngre med afasi og pårørende som vil engasjere seg. Det er mange der ute som trenger noen å snakke med, noen å støtte seg på, noen som kan fortelle og

vise hvordan de fant ut av ting, hvordan de møtte utfordringene sine, noen til å gi dem en liten håndrekning. Det viktigste for å gjøre en god jobb som likeperson er engasjement og medmenneskelighet.

Takk til alle som var med i organiseringen av konferansen, alle som holdt foredrag og alle deltakere som var med på konferansen!

Hyggelige samtaler under middagen med Hanne Pedersen (v), Rune Edèn, Jostein Hildrum og Bernt Olaf Ørsnes.

Velkommen til kurs og landsmøtehelg 2019

24. – 26. mai 2019 arrangerer Afasiforbundet landsmøte. Tradisjonen tro starter vi med kursdel fredag ettermiddag og fortsetter lørdag formiddag. Kurset har vi kalt «Til inspirasjon i hverdagen».

■ Av Marianne Brodin

Denne gangen har vi invitert lege og musikkterapeut Audun Myskja til å holde foredrag for oss. Vi vil også få oppdatert kunnskap om slagbehandling og siste nytt fra Hjernerådet. Andre temaer blir likepersonsarbeid og situasjonen til pårørende.

Selve landsmøtet foregår fra lørdag ettermiddag til søndag før lunsj. Landsmøtet er Afasi-

forbundets høyeste organ, der viktige planer legges og beslutninger tas for neste treårsperiode. Nytt forbundsstyre og valgkomite skal velges. Lokalforeningene møter med delegater beregnet ut fra medlemstall. Disse har talerett, forslagsrett og stemmerett. Alle medlemmer har for øvrig adgang til landsmøtet med talerett.

Det sittende forbundsstyre orienterer om arbeidet som har

pågått i den treårige perioden og hvilke utfordringer vi møter. Videre presenteres regnskap og handlingsplan.

Deltagelse er viktig

Vi oppfordrer lokalforeningene til å sende sine delegater til landsmøtet. Det er viktig å være klar over at de da møter som representanter for sine lokalforeninger. Landsmøtepapirene blir sendt til lokalforeningene i forkant, slik at sakene kan gjennomgås lokalt. Lokalforeningene kan også sende inn forslag selv, ifølge Afasiforbundets vedtekter.

Landsmøtehelgen er et viktig møtepunkt med en hyggelig sosial ramme. Det er også mulig å delta på kun kursdelen fra fredag til lørdag. Benytt anledningen til å møte andre mennesker med afasi, pårørende, fagfolk, styret og administrasjonen i Afasiforbundet.

Håper vi ser deg 24. – 26. mai 2019 på Quality Airport Hotel Gardermoen!

Foto: Quality Hotel Gardermoen

Språk og følelser hos barn

Barn med språkvansker har større sannsynlighet enn andre for å utvikle emosjonelle vansker som angst og depresjon, og motsatt. Det viser en ny doktorgradsavhandling ved Universitetet i Oslo.

Forsker Siri Saugestad Helland har undersøkt forbindelsen mellom vansker med språk og følelser i en ny doktorgradsavhandling. Informasjon fra over 100 000 mødre ble brukt i undersøkelsen. Det er første gang sammenhengen er blitt undersøkt i et såpass stort befolkningsbasert utvalg.

Emosjonelle vansker hos jenter

Forskeren undersøkte sammenhengen mellom språkvansker og emosjonelle vansker over tid, og fant både at barn med språkvansker har større sannsynlighet for å utvikle emosjonelle vansker og barn med emosjonelle vansker kan utvikle språkvansker.

- Spesielt fant vi at jenter med emosjonelle vansker før de begynte på skolen hadde tre ganger så stor sannsynlighet for å henge etter i språkutviklingen i tredje klasse, sammenlignet med jenter uten emosjonelle vansker før skolestart, sier Siri Saugestad Helland.

Gener og miljø

Sammenhengen mellom språkvansker før skolestart og senere emosjonelle vansker kunne til dels forklares ved at barna hadde vansker med emosjonsregulering eller deltagelse i sosiale sammenhenger. Videre viste resultatene at sammenhengen mellom vansker i disse områdene over tid i stor grad kunne forklares av gener og miljø som er felles for søsken i en familie.

- Det store datamaterialet gjorde også at vi hadde mulighet til å undersøke sammenhengene for søsken, noe som ikke er blitt gjort tidligere for disse vanskene. Dette gir oss viktig informasjon om årsaksforklaringer ligger i barnets skole-, barnehage- og vennemiljø, som til dels er ulikt for søsken, eller i barnets hjemmemiljø og genetikk, som er mer felles for søsken.

Kunnskapsdeling viktig

Pedagoger og logopeder i barnehage og skole har ofte best kunnskap om språk og språkvansker, mens psykologer

og helsesøstre har mer kompetanse på emosjonelle vansker. Resultatene i avhandlingen peker mot at det kan være nyttig å bygge kunnskap om språk og emosjoner på tvers av disse fagområdene.

Disputasen var 5. oktober på Psykologisk institutt, Universitetet i Oslo, avhandlingen heter «Longitudinal associations between language difficulties and internalizing problems»

Kilde: Psykologisk Institutt, UiO

Hjerneslags- kampanjen

Er det vanskelig å prate, smile eller løfte armene? Ring 113 med en gang, for det kan være symptomer på hjerneslag.

■ Av Annika N. de Leon

Mange har sikkert fått med seg «Prate – smile – løfte kampanjen». Dette er en kampanje som ble igangsatt i 2016, i regi av Helsedirektoratet. I Helsedirektoratets referansegruppe satt fagpersoner, Afasiforbundet og flere andre brukerorganisasjoner og ga innspill i planleggingsfasen. Målet med kampanjen var å gjøre folk bevisst på de vanligste symptomene ved hjerneslag og opplyse dem om viktigheten med å ringe 113 med en gang, dersom symptomene skulle vise seg.

Resultatene viser at det nytter med kampanjer. Det ble gjennomført undersøkelser både før og etter kampanjen. 75 -85 % av befolkningen hadde faktisk kunnskap om disse symptomene og ville reagert ved å ringe 113 før kampanjen, og det er en betydelig del. Men likevel er det ikke akseptabelt at 15-25 % av befolkningen ikke ville reagert adekvat. Dette vil si at kampanjens egentlige målgruppe var disse 15-25 % som ikke hadde ringt 113 dersom symptomene hadde oppstått. Kampanjens resultater viser at vi klarte å nå ut til denne gruppen og at det etter kampanjen var et betydelig antall flere som ville ringt 113 dersom symptomene viser seg. Dette er vi glad for!

Det som imidlertid er tilfellet er at effekten av kampanjer avtar etter kampanjens slutt. Kampanjens budskap er så viktig at vi ikke kan risikere at folk glemmer det. LHL Hjerneslag har derfor tatt initiativ til en felles

dugnad. Flere organisasjoner har nå gått sammen om å spre prate, smile, løfte-budskapet videre. I uke 47 ble Hjerneuken markert, og organisasjonene som samarbeider om denne dugnaden var med på å spre dette budskapet. LHL Hjerneslag koordinerer videreføringen av kampanjen, men kampanjen er fortsatt i regi av Helsedirektoratet. Vi er nå flere organisasjoner som samarbeider om dette, ikke bare de som representerer hjerneslagsrammede, men også de organisasjonene som representerer risikofaktorene.

Afasiforbundet var nylig på et møte på Ullevål sykehus om hjerneslag der eksperter på feltet holdt foredrag og svarte på deltakernes mange spørsmål. Under møtet var det en dame i publikum som fortalte at hun hadde fått symptomer på hjerneslag ute i offentligheten, men at ingen rundt henne turte å

ringe 113. Sånn kan vi ikke ha det. ALLE må kjenne til symptomene på hjerneslag, og vi må gjøre terskelen for å ringe 113 lavere. Dersom symptomer på hjerneslag viser seg, skal man ikke legge seg ned for å slappe av, man skal ikke vente å se om de går over, man skal ikke ringe fastlegen, man skal ikke være redd for å forstyrre noen, man SKAL ringe 113 med en gang. Ved et hjerneslag dør 2 millioner hjerneceller hvert eneste minutt dersom de ikke får oksygentilførsel. Når hjerneceller dør, blir funksjoner styrt av disse hjernecellene ødelagt. Dersom dette er celler i hjernens språkområder, kan resultatet bli afasi. Dette betyr at hvert eneste sekund teller. Man må handle raskt.

Er det vanskelig å prate, smile eller løfte armene? Ring 113 med en gang, for det kan være symptomer på hjerneslag.

Foto: Shutterstock

Afasi med tråd og nål

Jamenn er det høsten igjen. I slutten av august var det fire år siden jeg fikk hjer- neslag. Og jeg ser hver måned at jeg har lært noe nytt - igjen. Det er godt. Hvert steg er en kamp. For jeg har et mål, jeg vil bli den jeg var før; det vil si – det jeg kunne før hjer- neslaget.

■ Av Harriet Reitan

Jeg ble født sist i 1944 i en lita bygd. Da jeg vokste opp i Salten, var det ikke mye vi eide. Ville vi ha nye klær så måtte vi sy dem hvis vi hadde tøy, en ny genser måtte strikkes - om vi hadde garn. Derfor lærte barna i bondebygda mye.

På den måten lærte jeg det jeg trengte. Jeg kunne klippe sauer, ta imot kalv og lam, karde og spinne, hekle, strikke og sy. Derfor var det naturlig for meg å brodere en festdrakt før hjer- neslaget.

Etter slaget vil jeg så gjerne sy drakten og skjorta jeg hadde

brodert. Men nei du, jeg satt og så på beskrivelsen om hvordan drakten skulle sys, og jeg forsto ikke bæret. Jeg måtte bare gi meg. Med smertetåke i hodet kravle jeg inn under dyna. Da jeg våknet, forsto jeg at det ville ta tid før jeg kunne make å sy noe som helst. Jeg måtte forstå før jeg kunne sy. Det gikk vel et halvannet år før jeg prøvde igjen. Da klarte jeg sakte, men sikkert å bli kjent med symaskinen. Det jeg lærte den ene dagen var borte dagen etterpå. Derfor tok det lang tid å lære så pass at jeg kunne sy. Etter hvert klarte å forstå hvordan skjørtet og smekken skulle sys. Men så oppdaget jeg

at det skulle være fôr i smek- ken. Det tok veldig lang å forstå hvordan jeg skulle klippe og sy foret i smekken. Og ja, jeg klarte det tilslutt på et vis.

Etter det fikk festdrakten et nytt navn. «Slagdrakten». Tredje året ville jeg prøve å sy skjorta til drakten. Men, jeg klarte enda ikke å forstå beskri- velsen på hvordan den skulle sys. Jeg prøvde og prøvde og sloss hver gang med smertetå- ka. Den kommer når jeg sliter med å forstå. Da blir både hjernen og øynene angrepet av smertetåka. Den er så vond, og det tar så lang tid før den gir seg.

På fjerde året tenkte jeg at; nå skal det skje! Tenk om jeg kunne ha slagdrakten på 17. mai?

Men, det ble ikke slik. Jeg klarte enda ikke å forstå. Til slutt ble det med sorg at skjortestoff og broderte linninger ble sendt til de som kan drakten. I juli i år kom skjorta. Nå er den på plass sammen med skjørtet. Kanskje blir det 17. mai 2019 jeg kan ha slagdrakten på? Eller kanskje før? I denne tiden lærte jeg mye. For det første; jeg må ta korte steg for ikke å få smertetåka.

Deretter å begynne med enkle ting å sy. Om jeg ikke forstår ting, må jeg prøve en stund neste dag. Hjernen min jobber med meg hvis jeg er snill med den. Og klarer jeg det ikke etter noe tid, så må jeg finne noe annet enda enklere å sy.

Vet dere hva – det er en lykke for meg å sitte der med symaskinen og sy små og enklere ting.

Foto: Harriet Reitan

Ikke så lett å få til å sy skjorte!

Foto: Harriet Reitan

Kanskje hele festdrakten blir ferdig til neste 17. mai.

Gi en gave

Støtt gjerne Afasiforbundets virksomhet, interessepolitiske arbeid og aktiviteter.

På Facebook kan du opprette din egen innsamlingsaksjon og velge Afasiforbundet som mottaker.

Vi er takknemlige for bidrag. Kontonummer for gaver til Afasiforbundet:

1644 04 07661

Afasiforbundet i Norge
Torggata 10
0181 Oslo

Aurskog-Høland Afasiforening arrangerte sin tradisjonelle grilldag 3. juli.

Det grilles i nydelig sommervær!

I furua er det hengt bilder fra tidligere prosjekter i foreningene. Det er hyggelig å mimre om "gamle dager".

Sommerminner

fra Aurskog-Høland Afasiforening

■ Foto: Sissel Tønneberg

1.-2. september la foreningen turen til Son Spa og Galleri F15 på Alby gård. Lunsjen ble servert på Røed Gård.

Kreativt foto!

Mange fornøyde medlemmer koste seg hele helga på tur!

Son Spa hadde alle fasiliteter.

Tips til kommunikasjon

Plakaten gir illustrative tips til hvordan kommunisere ved språk- og talevansker. Den er i A3-format og gratis. Bestilles i nettbutikken vår på afasi.no eller pr. epost: afasi@afasi.no

Kommunikasjon ved språk- og talevansker

SLIK
enig/uenig

UNNGÅ
å rope

SLIK
gi full oppmerksomhet

UNNGÅ
for mye informasjon samtidig

SLIK
skriv eller pek

UNNGÅ
forstyrrende støy

AFASIFORBUNDET I NORGE
- SPRÅKVANSKER ETTER HJERNESKADE

www.afasi.no
E-post: afasi@afasi.no
Telefon: 22 42 86 44

Cognita - Om digitale kommunikasjonshjelpemidler

Teknologien har kommet for å bli. Teknologi er fremskritt og muligheter. Imidlertid kan også teknologi oppleves som en belastning og et hinder for noen. Cognita er et selskap som jobber for å forenkle den digitale verden og gjøre teknologi mer tilgjengelig for folk med ulike begrensninger.

■ Av Annika N. de Leon

Ved afasi kan det være nødvendig eller hensiktsmessig å benytte seg av kommunikasjonshjelpemidler for å støtte opp om kommunikasjon. Dette kan for eksempel være papir og blyant, men i dagens samfunn har man ofte mulighet til å benytte seg av digitale hjelpemidler. Afasiforbundet har vært på besøk hos Cognita og sett på hvilke digitale hjelpemidler som kan tilbys personer med afasi.

Mona Falck Lines er grunder og hjelpemiddelkonsulent i Cognita. Hun forteller at hjelpemidlene Cognita tilbyr afasirammede i dag, er basert på undersøkelser de har gjort i samarbeid med afasirammede. Tradisjonelt har hjelpemidlene som tilbys voksne med ervervede språkvansker vært de samme som barn bruker. Cognita ønsker å tilby voksne med afasi samtalestøtte ved hjelp av talemaskiner som er tilpasset voksne mennesker.

Mona har arbeidet med teknologitilrettelegging i en årrekke.

Det begynte i 1985 da hun og ektemannen utviklet «Kjempeknotten», en løsning som skulle nå ut til grupper som ikke mestret Televerkets telefoner. Kjempeknotten skulle kompensere for funksjonsnedsettelse som nedsatt syn, skjelving, redusert hukommelse og kognitiv svikt. I 2001 startet de Cognita og bestemte seg for å konsentrere seg om brukergruppene som lenge hadde opptatt dem, de som ikke kan prate og de med kognitiv svikt.

Kommunikasjon er hjørnesteinen i hverdagen vår. Tenk deg hvor mye du kommuniserer i løpet av en dag. Hvor mye andre kommuniserer med deg. Det kan være noe så enkelt som å ønske noen en god morgen, spørre hvordan helgen har vært eller fortelle hva man ønsker til middag. Kommunikasjon er nødvendig for å etablere og bevare relasjoner. Evnen til å kommunisere tar vi ofte for gitt, helt til den ikke fungerer lenger. For personer med afasi kan selv

Cognitass Afasi 22 Foto: Cognita

Kommunikasjon

“Jeg forstår det du sier,
men har vansker med
å uttrykke meg.”

helt grunnleggende elementer i kommunikasjon være en stor utfordring.

Kommunikasjonsstøtte

Cognita har flere løsninger som skal støtte kommunikasjon for personer med afasi. En heter Cognitass og en heter Grid3. Det er programvare som leveres ferdig på en egnet maskin. Det er ulike kommunikasjonsoppsett som skal gjøre det lettere å finne og bruke ord og setninger. Programvaren installeres på en bærbar maskin. Og kommer med et ferdig utarbeidet kommunikasjonsoppsett med mulighet for individuell tilpasning. Programmet skal gjøre det enklere å finne og bruke ord og setninger, og har tekst- og bildestøtte med et eget oppsett for afasi. Man kan selvfølgelig også legge inn bilder selv. Noen ord, spesielt lange ord kan være vanskelig å lese og forstå. Da kan det ofte være en hjelp å knytte et bilde til ordet.

Istedenfor å sortere ord og setninger etter kategorier, sorteres de etter kontekst, forteller Mona. Hvis man har

afasi kan sammenhengen mellom kategori og underkategori være vanskelig. Ordet brødskive kan sies å høre til under matvarer, men det er ikke alltid så lett å se den koblingen når en har afasi. Hvis du hver morgen spiser en brødskive til frokost, kan det være lettere å finne frem til dette ordet dersom ordet plasseres i sammenheng med kontekst, for eksempel i sammenheng med «frokost» eller «måltid».

Cognita har flere andre kommunikasjons hjelpemidler som for eksempel Cognitass Afasi 22. Dette er en stasjonær PC med berørings skjerm. Cognitass Afasi 22 kan være en støtte til tid, struktur og kommunikasjon i hverdagen og kan forklares som en forenklet PC.

Til hjelp i hverdagen

Det er viktig å finne ut i hvilke situasjoner man har bruk for et kommunikasjons hjelpemiddel. Da er det lettere å legge inn ord og setninger som er tilpasset den enkelte. Situasjonene kan for eksempel være hjemme med ektefelle/hjemmetjeneste/

barnebarn, hos legen, i taxi, på dagsenter eller i butikken. Det kan være ulike temaer man ønsker hjelp til å formidle for eksempel hvordan det går, opplevelser man har hatt, nyheter, personer eller planer.

I situasjoner der man for eksempel får besøk av hjemmetjenesten kan dette kommunikasjons hjelpemiddelet komme godt med. Det kan oppleves som slitsomt og vanskelig å alltid måtte forholde seg til nye pleiere. Man foretrekker kanskje at ting skal gjøres på en viss måte. At ting skal gjøres på en måte som gir forutsigbarhet for eksempel. Å ta i bruk et kommunikasjons hjelpemiddel kan i slike situasjoner gjøre ting litt lettere. Ved hjelp av ferdig installerte ord og setninger, kan man formidle til pleieren hvordan en ønsker at ting skal bli gjort.

Afasi er ikke det samme som å ha mistet kunnskapen, erfaringene sine eller meningene sine. Men man har ofte vansker med å formidle dem. Det kan oppleves frustrerende for afasiramme-

GridPad Og 10 Foto: Cognita

de å bli oppfattet som mindre intelligente, eller berusede fordi de ikke får til å kommunisere som folk flest. «Jeg har afasi – språkvansker etter å ha skadet hjernen». «Jeg forstår det du sier, men har vansker med å uttrykke meg». «Gi meg litt tid til å finne de rette ordene». «Jeg har ikke mistet evnen til å kjøre bil, selv om jeg har språkvansker». Det er mange ting personer med afasi ønsker å si, men som ikke er like lett. Da kan kanskje et kommunikasjons hjelpemiddel være til nytte.

Hvordan går man frem

Dersom man har afasi etter sakkyndig vurdering, har man rett til et hjelpemiddel. Personer med afasi kan søke om å få hjelpemiddelet til Cognita gratis gjennom Hjelpemiddelsentralen. I anskaffelsen av dette forutsettes det at man oppfører en veileder eller noen som kan støtte med hensyn til oppsett og innledende bruk. Dette kan enten være logoped, voksenopplæring eller pårørende. Mona forteller om mange positive tilbakemeldinger fra brukere, men sier og at det ikke er så

uvanlig at folk er skeptiske til ny teknologi. Mona sier at programmet er brukervennlig. Likevel understreker hun at det må settes opp og tilpasses i samarbeid med noen som mestrer teknologien, ofte logoped, voksenopplæring eller pårørende. Det er viktig at veilederen kjenner personen og personens kommunikasjonsbehov, slik at man vet eller kan finne ut hva slags ord, bilder og setninger vedkommende ønsker å formidle, og i hvilke situasjoner vedkommende ønsker å formidle dem i. Dette slik at kommunikasjons hjelpemiddelet på best mulig måte kan tilpasses den enkelte. Det er mange pårørende som tar denne jobben da det er de som kjenner vedkommende best.

Noe for deg?

Hjelpemidlene til Cognita kan komme personer med afasi til nytte. Vi vet samtidig at terskelen for å ta i bruk ny teknologi kan være høy. Noen syns kanskje det fungerer godt nok med papir og blyant. Pekebøker finnes det og. Digitale kommunikasjons hjelpemidler er abso-

lutt ikke for alle, og man må regne med at det må legges inn en innsats fra flere parter (ofte pårørende og fagpersoner) for at det digitale hjelpemiddelet skal oppleves som nyttig. Det er også viktig å være oppmerksom på at slike løsninger ikke passer til alle typer afasi. Dette kan drøftes i samarbeid med logoped. Men noen kunne kanskje tenkt seg å prøve det. Kanskje har man familiemedlemmer som kan hjelpe til? Om man mestrer teknologien gir det mange muligheter. Mona forteller at man langt fra er bundet dersom man kunne tenkt seg å prøve et digitalt kommunikasjons hjelpemiddel. Hvis man angrer, kan man bare levere det tilbake. Mona og teamet på Cognita kommer gjerne på besøk til lokalforeninger som ønsker å sjekke dette ut.

Kontaktinformasjon:

Mona Falck Lines
Cognita AS
Oscarsgate 92
0265 OSLO
mona@cognita.no
www.cognita.no

Prøv en annonse i Afasiposten!

Her når du forbundets ca. 1800 medlemmer med pårørende til en svært gunstig pris! Afasi er språkforstyrrelse som følge av sykdom eller skade i hjernen. Afasi innebærer vansker med både å bruke samt å oppfatte språk, og vansker med å lese og skrive. Hjerneslag er den hyppigste årsaken til afasi, men også hodeskader, hjernesvulster og andre sykdommer kan føre til afasi.

Afasiposten presenterer stoff fra fagmiljøer, lokalforeninger, konferanser og medlemshistorier. I tillegg har vi faste spalter med småstoff og kryssord. Målet er at bladet skal være lett leselig for personer med afasi og leses også av pårørende, helsepersonell og logopeder.

Afasiforbundet jobber for at mennesker med afasi og andre ervervede kommunikasjonsvansker og deres pårørende skal få en bedre hverdag og best mulig rehabilitering. Afasiforbundet i Norge er tilsluttet FFO (Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon).

En annonse i Afasiposten treffer!

For en del afasipasienter er nettet en utfordring. En annonse i Afasiposten vil dermed ha stort gjennomslag, ikke minst overfor alle pårørende.

Det gies
20-25%
rabatt på
årsavtale,
4 innrykk

Du kan velge mellom følgende alternativer:

Helside: 210x297 cm
Pris: 8.000,-

Halvside: 210x148,5 cm
Pris: 5.000,-

Kvartside: 105x148,5 cm
Pris: 3.000,-

Rubrikkannonse: 6x9 cm,
årsavtale med 4 innrykk:
5.000,-

AFASI? Hva er det?

Svaret på dette er det skremmende få som vet i Norge og resten av verden. Det må vi gjøre noe med!

I begynnelsen av 2019 lanserer Afasiforbundet en ny informasjonsfilm om afasi. Som del av denne informasjonsfilmen er det laget en animasjon på rundt 3 minutter. Animasjonen er en selvstendig liten film som forklarer afasi kort og på en enkel

måte. Selv om ikke selve informasjonsfilmen er klar før i 2019, ER den lille animasjonsfilmen det. Målet er informasjonsspredning og hvem har vel ikke tre minutter å sette av til å lære litt om afasi?

Animasjonsfilmen finner dere på nettsiden vår **afasi.no** og på Afasiforbundets Facebook-side. Sjekk den ut, lær og hjelp oss å spre den!

CIST: Constraint Induced Speech Therapy

Rehabiliteringsoppholdet varer i 3 uker med individuell oppfølging. I tverrfaglig samarbeid med den enkelte pasient settes det opp en individuell rehabiliteringsplan med utgangspunkt i pasientens egendefinerte mål. Dette i forhold til språkferdigheter (logoped) og generell trening (fysioterapeut)

EFFEKT OG INNHOLD

Pårørende merker umiddelbar forbedring i språklige ferdigheter etter oppholdet. Pasienter som har deltatt i flere CIST-opphold er vedvarende mer aktive og tar mer initiativ i egen hverdag.

Programmet hos oss omfatter også tale- og stemmetrening i tillegg til språktrening. Dette betyr at tid for aktivisering av hjernen språklig er fordoblet sammenlignet med andre CIST programmer.

Vi tilpasser programmet etter pasientenes utfordringer, både mht. innhold og tid. Vi kan kalle det lokal og individuell vri. Dette er viktig for å kunne overføre ferdigheter til sin hverdag.

I alle gruppeaktiviteter er økt bruk av språk, tale og stemme i fokus. Daglige musikktimer er en viktig del av programmet. Forskning viser at maksimal bruk av tale og språklyd aktiviserer hjernen.

Intensiv språktrening gir resultater!

Marianna Juujärvi, Logoped og fagansvarlig for CIST-tilbudet.

Henvisning og inntak

Henvisning sendes til:

RVE Nord, Rehabiliteringsklinikken UNN HF, Postboks 1, 9038 TROMSØ

For pasienter fra andre regioner, skal man benytte sitt lokale helseregion.

For mer informasjon

Kontakt Kurbadet på telefon 77 66 88 00, eller besøk nettsiden:

www.kurbadet.no

REHABILITERINGSSENTERET
NORD-NORGES KURBAD

Afasipostens kryssord

nr. 4-2018

						PUTTES PENGER I	↓	LEVER	POPUL- LÆR	GREI
						EN GYNT				
							↗			
						RAKK		GRIPPE FISK		
	GRØNN- SAK		↓	PUGGE DAN- DERER		↓	ELTE FATTER	DYR		
↙										TV- ...
HAV								SKIS- SE		
PÅ- FYLL					ALDRI				PERU	
STOK- KENE		DAMP	HUMRE	3,14				VEN- DER FASE		
↘									TRAVE	
☆	VIN- NER								DRIKK	

Send inn løsningsordet innen **01. februar 2019**

HUSK Å OPPGI NAVN OG ADRESSE

Pr. epost: afasi@afasi.no

I posten:

Afasiforbundet i Norge

Torggt.10, 0181 Oslo

Tre vinnere får premie tilsendt i posten.

Vinnere av kryssord nr. 3-2018:

- Afasiforeningen for Oslo og omegn
- Anne-Lise Olsen, 1850 Mysen
- Rolf Krok, 2214 Kongsvinger

Løsningsordet var **PINGVINER**

Afasiforbundet i Norge

Torggata 10

0181 Oslo

22 42 86 44

www.afasi.no

Medlemskap i Afasiforbundet i Norge?

Jeg melder meg inn i Afasiforbundet i Norge (sett kryss):

Hovedmedlem (kr. 250,-)

Husstandsmedlem (kr. 100,-)

Støttemedlem (kr. 200,-)

Kategori:

Afasirammet **Pårørende**

Interessert i vårt arbeid

Navn:

Adresse:

Postnr./sted:

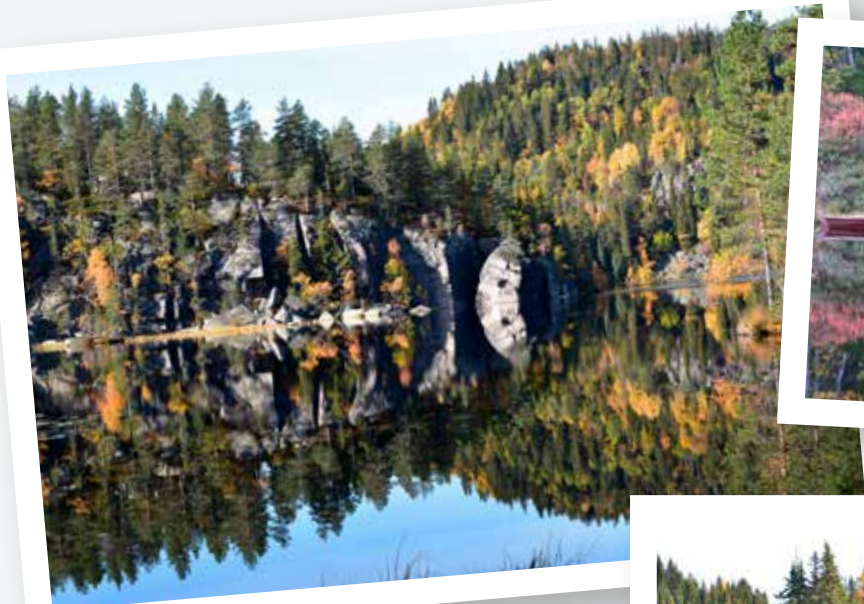
E-post:

Fødselsdato:Telefon:

Fyll ut navn og fødselsdato på husstandsmedlem:

Navn husstandsmedlem:

Fødselsdato:

Et av våre medlemmer trives ute i naturen med kamera. Han har sendt oss flotte naturbilder. Her er et utvalg.

Foto: Einar Kvistaas Hansen

Lokalforeninger og kontaktpersoner

Afasiforeningen i Østfold

Torild Skår Tomren
Solveien 8b
1533 Moss
Mobil: 92 45 62 21
E-post: t-tomren@online.no

Afasiforeningen for Oslo og omegn

Frithjof Funder
Karl Andersens vei 21
1086 Oslo
Tlf.: 909 61 265
E-post: hfunder@online.no

Asker og Bærum Afasiforening

Greta Fredriksen
Bergersletta 4,
1349 Rykkinn
Tlf.: 909 67 929
E-post: gretafre@online.no

Marit Kaarbøe
Lindelia 15,
1338 Sandvika
Tlf.: 907 71 846
E-post: marit.norveig@gmail.com

Aurskog-Høland Afasiforening

Irene Isberg Eng
Rådyrveien 20
1960 Løken
Tlf. 95 96 70 23
Epost: irene.isberg.eng@ahk.no

Romerike Afasiforening

Trond Vestby
Nygata 2
2010 Strømmen
Tlf.: 99 35 63 75
Epost: trond.vestby@hotmail.no

Kongsvinger og omegn Afasiforening

Vidar Hoel
Eidems gate 7
2212 KONGSVINGER
Tlf.: 90 50 80 08
E-post: vida-hoe@online.no

Afasiforeningen for Lillehammer og omegn

Sigrun Irene Bjørke
Måsåv. 3
2636 ØYER
Tlf.: 959 41 447
E-post: sigrunbjorke@gmail.com

Afasiforeningen for Gjøvik og omland

Hilde Visnes Trå
Sveumveien 162 B
E-post: visnes@start.no

Vestfold Afasiforening

Rune Edèn
Grevinneveien 12B
3117 Tønsberg
Tlf: 99 58 67 69
E-post: rune.eden@nordea.no

Drammen/Kongsberg og omegn Afasiforening

May Britt Kløverød
Nyveien 27
3032 Drammen
Tlf. 90035023
may.britt.kloverod@ebnett.no

Ringerike og omegn Afasiforening

Eivind Dybendal
Orklaveien 124
7335 JERPSTAD
Tlf.: 99289857
Epost: eivind.dybendal@freeway.no

Telemark Afasiforening

Turid Nilsen
Krabberødveien 14b
3960 Stathelle
Mobil: 95 20 60 76
E-post: turid.nilsen@hotmail.com

Sør-Rogaland Afasiforening

Gro Tingvik
Hordaveien 2B
4307 SANDNES
Tlf.: 905 11 317
E-post: thone@broadpark.no

Vest-Agder Afasiforening

Karin Valle
Jepestølveien 37
4707 VENNESLA
Tlf.: 901 64 525

Afasiforeningen for Bergen og omegn

Ågot Valle
Eidsvågveien 21A
5101 Eidsvågneset
E-post: agot.valle@gmail.com
Tlf.: 930 63 624

Ingjerd Haukeland
Vasseigen 98
5141 Fyllingsdalen
Tlf. 90 65 18 13
Epost: i-haukel@online.no

Sunnhordland Afasiforening

Elin Legland
Uskedalsvegen 120
5463 Uskedalen
E-post: elin.legland@logopednet.no

Haugesund og omegn Afasiforening

Per Gunnar Stornes
Jepeveien 14
5538 HAUGESUND
Tlf.: 52 71 38 13
E-post: pergstor@gmail.com

Ålesund og omegn Afasiforening

Aud K. Wiklund
Lerstadveien 168
6014 Ålesund
Tlf.: 97 50 02 34
E-post: aalesundafasi@gmail.com

Afasiforeningen for Ytre Nordmøre

Eli Stene
Slettvågveien 28
6533 Averøy
Tlf. 47 65 45 79
E-post: eli.stene@hotmail.com

Afasiforeningen i Trøndelag

Knut Otto Pettersen
Sigurd Jordsalfars vei 58
7046 Trondheim
Tlf.: 483 11 938
E-post: kpettersen27@gmail.com

Bodø/Salten Afasiforening

Hans Birkelund
Tortenveien 1
8215 Valnesfjord
Tlf. 90 79 15 55
E-post: hansbirkelund@sbnett.no

Narvik og omegn Afasiforening

Solveig R. Halvorsen
Håreks gate 34
8514 NARVIK
Tlf.: 901 05 097

Brønnøy og omegn Afasiforening

Anne Marie Degerstrøm
Seljeholmen Nord 8B
8907 Brønnøysund
Tlf.: 75 02 23 07
E-post: ann-dege@online.no

Harstad og omegn Afasiforening

Ragnhild Fosseide
Brattholtet 11
9414 HARSTAD
Tlf.: 997 90 757
E-post: ragfoss@hotmail.com

Afasiforeninga for Tromsø og omegn

Marit Workinn
Munkevik
9135 Vannvåg
Tlf.: 913 05 578
E-post: marit_workinn@hotmail.com

Afasiforeningen i Alta

Fredbjørg Nicolaysen
Fjellveien 10
9511 ALTA
Tlf.: 916 88 852
E-post: fredbjorg.nico@gmail.com

Sør-Varanger Afasiforening

Olaug Knutzen
Postboks 258
9915 Kirkenes
Tlf: 93 48 34 92
Epost: olaknu@gmail.com

Kommunikasjon for voksne med afasi

Personer som har fått afasi har erfaring og kompetanse, de har meninger og spørsmål men har vansker med å bringe dem frem. Mange opplever tap av identitet. Et kommunikasjonshjelpemiddel kan være en nyttig støtte til å finne ord, setninger eller temaer og kan være med til å motvirke isolasjon.

Alle er forskjellige så det er viktig å tenke situasjon og ordletingsstrategi for å finne riktig løsning for hver enkelt.

Gridpad 10

Bærbart kommunikasjonsverktøy med tilrettelagte oppsett for personer med afasi. Innholdet i oppsettene er enkle å tilpasse brukeren.

Gridpad 10 kan søkes som hjelpemiddel fra NAV Hjelpemiddelsentral.

Cognitass Afasi

Kommunikasjonsverktøy som også har støtte for tid og struktur. Funksjoner som album, veiledere, forenklet e-post og internett velges etter brukerens behov og muligheter.

Cognitass Afasi (liten eller stor) kan søkes som hjelpemiddel fra NAV Hjelpemiddelsentral.

SKOGLI

helse og rehabilitering

Skogli Helse- og
Rehabiliteringssenter AS
har vært CARF-akkreditert
siden 2010

Primær- og senrehabilitering av hjerneslag og traumatisk hjerneskade

Rehabilitering

Vi tilbyr døgnopphold (3-4 uker). Rehabiliteringen er individuelt tilpasset ut i fra den enkeltes rehabiliteringsmål og ressurser.

Noen av aktivitetene foregår i gruppe - utegruppe, samtalegruppe, trimgruppe, tur og undervisning.

Deltakerne får individuell oppfølging av f.eks ergoterapeut, fysioterapeut, psykolog, sykepleier, lege, logoped, synspedagog, sosionom, ernæringsfysiolog, ortopediingeniør og rehabiliteringsassistent.

Pårørende kan delta under oppholdet.

Vi samarbeider også med ulike slagforeninger som driver likepersonsarbeid som yter informasjon og bistand.

CI-terapi

Skogli tilbyr CI-terapi, en intensiv treningsmetode for å trene opp hånd- og armfunksjon etter et hjerneslag.

Kurset er et 3 ukers gruppeopphold og arrangeres fire ganger årlig.

Målet med treningen er å:

- Øke oppmerksomheten mot den svake armen/hånden.
- Bruke den svake armen i alle aktiviteter der dette er naturlig og hensiktsmessig.
- Bedre arm/håndfunksjon i aktiviteter som er viktige for deltakeren.
- Øke selvstendighet og mestring av daglige aktiviteter.
- Det kreves noe aktiv funksjon i håndledd/fingre.

Henviing til begge tilbudene:
Fastlegen eller andre som kan henvise til spesialisthelsetjenesten.
Skogli har avtale med Helse Sør-Øst.

